

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **J. Z.,** zastoupen Mgr. Romanem Klimusem, advokátem se sídlem Vídeňská 188/119d, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,** se sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 8. 2018, č. j. 22 A 23/2016 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši **1 000 Kč**, který mu bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce Mgr. Romana Klimuse, advokáta se sídlem Vídeňská 188/119d, Brno, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Rosice (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 10. 2015, č. j. MR-S 11573/15-ODO VAP/14 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Přestupku se měl dopustit tím, že dne 31. 5. 2015 ve 22:32 hodin na dálnici D1, v úseku 174. km ve směru Praha - Brno,

řídil motorové vozidlo tov. zn. BMW 550D, r. z. X, rychlostí až 210 km/hod, čímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o více než 50 km/h. Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 10 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel po dobu dvanácti měsíců ode dne nabytí právní moci citovaného rozhodnutí a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 3. 2016, č. j. JMK 42531/2016 (dále též „napadené rozhodnutí"), zamítl jako opožděné a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II.

[3] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud"), který ji výše označeným rozsudkem zamítl. Popsal průběh správního řízení, přičemž se zabýval zejména způsobem přijímání písemností žalobcem. Zdůraznil, že žalobce při doručování nikdy nebyl zastižen na své adrese a zásilku si vždy přebíral v poslední den úložní lhůty na poště. Při převzetí zásilek obměňoval podpis, zachoval pouze jeho počáteční písmeno. Uvedl, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 9. 11. 2015. Poslední den lhůty k podání odvolání tedy připadl na 24. 11. 2015. Ve správním spise je založena obálka, která obsahovala blanketní odvolání. Dle otisku razítka na obálce podal žalobce předmětnou zásilku k poštovní přepravě až dne 30. 11. 2015. Žalobce přitom nedoložil žádný důkaz prokazující jeho tvrzení, že správnímu orgánu I. stupně zaslal odvolání dne 24. 11. 2015 prostřednictvím e-mailu. Tuto skutečnost neprokazuje print screen e-mailového účtu pana M. ze společnosti GP Group s. r. o. (kterému mělo být odvolání e-mailem rovněž zasláno), v jehož rubrice „komu" je uvedena rovněž adresa X. Webové stránky správního orgánu I. stupně obsahují pokyny pro elektronická podání, těmito se však žalobce neřídil. Nezaslal-li odvolání na adresu elektronické podatelny, nemohlo se dostat do dispozice správního orgánu ve smyslu judikatury. Správní orgán I. stupně navíc prověřil veškerá podání doručená v rozhodném období na adresu podatelny, úřední osoby i na adresu X a žádné elektronické podání žalobce nedohledal. Výslechem J. M. nelze prokázat okamžik doručení odvolání správnímu orgánu I. stupně, ale pouze panu M. Krajský soud shledal nedůvodnou rovněž námitku žalobce, že nebyl řádně předvolán k nařízenému jednání, neboť zásilka byla pracovnicí pošty omylem vydána jeho otci. Z doručenky založené ve správním spise vyplývá, že si předmětné předvolání na poště vyzvedl žalobce, neboť byl identifikován jménem, příjmením, rokem narození a adresou pobytu. Je vyloučeno, aby došlo k záměně s jeho otcem. Výslech pracovnice pošty a otce žalobce by byl proto nadbytečný.

III.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel") podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.").

[5] Má za to, že se krajský soud nevypořádal s jeho námitkami dostatečně, nevyhodnotil navrhované důkazy a tyto zcela opomenul. Bez dokazování konstatoval, že není možné, aby došlo k omylu na straně pracovnice pošty. Lidské selhání přitom nelze nikdy vyloučit, pročež bylo vhodné provést výslechy dotčených osob. Dále stěžovatel

pouze parafrázoval § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu rozhodnutí. Závěrem uvedl, že kasační důvody podrobněji rozvede ve lhůtě 1 měsíce od podání kasační stížnosti, nebo na výzvu soudu.

[6] Podáním doručeným nejvyššímu správnímu soudu dne 31. 10. 2018 stěžovatel navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Kasační důvody nicméně podrobněji nedoplnil.

IV.

[7] Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou. Dále zpochybnil aktivní legitimaci stěžovatele, neboť v záhlaví kasační stížnosti je uvedena jiná osoba, než se kterou bylo vedeno správní řízení.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná. Stěžovatel sice v kasační stížnosti uvedl, že ji ve lhůtě jednoho měsíce či na výzvu soudu doplní, nicméně vzhledem k výše uvedenému zde nebyl dán důvod pro postup podle § 106 odst. 3 s. ř. s. I přes svůj ohlášený záměr pak stěžovatel kasační stížnost z vlastní iniciativy nedoplnil. Nejvyšší správní soud tak posoudil kasační stížnost v její stávající podobě.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud se předně zabýval obecnou námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[11] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Výše uvedeným požadavkům napadený rozsudek dostál. Krajský soud vylíčil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení důvodnosti žaloby, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl.

[12] Nejvyšší správní soud předesílá, že v souladu s § 109 odst. 4 s. ř. s. je vázán důvody kasační stížnosti. Je přitom na místě zdůraznit, že míra precizace námitek kasační stížnosti

do značné míry určuje, jaké právní ochrany se stěžovateli dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může soud přistoupit a posuzovat jej. Výše uvedené lze analogicky vztáhnout i na řízení o kasační stížnosti. V něm je navíc stěžovatel zastupován advokátem, tedy osobou práva znalou (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2014 č. j. 6 As 119/2013 - 70). S ohledem na závěry uvedených rozsudků pak Nejvyšší správní soud posoudil jednotlivé námitky stěžovatele.

[13] Stěžovatel namítá, že krajský soud nevypořádal dostatečně jeho námitky. Neupřesnil však, s jakými konkrétními námitkami se dle jeho názoru krajský soud nevypořádal. Nelze přitom odhlédnout od toho, že žaloba stěžovatele (stejně jako kasační stížnost) byla velmi stručná.

[14] Pro posouzení věci je stěžejní, že odvolání stěžovatele bylo žalovaným zamítnuto pro opožděnost (§ 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“). V takové situaci jsou relevantní pouze námitky, jimiž žalobce zdůvodňuje, proč je třeba jím podané odvolání považovat za řádné a včasné.

[15] V této souvislosti stěžovatel v žalobě namítal, že žalovaný vůbec nepřihlédl k odvolání podanému e-mailem na adresu X. Jako důkaz k prokázání tohoto podání navrhl „výpis z gmail účtu“ a dále předložení svého notebooku k nahlédnutí do nainstalovaného poštovního klienta, z nějž bylo odvolání odesláno. Touto námitkou se krajský soud zabýval velmi zevrubně. Její vypořádání tvoří těžiště napadeného rozsudku (str. 7 - 10). Dospěl přitom k závěru, že stěžovatel nepředložil žádný důkaz o tvrzeném podání odvolání prostřednictvím e-mailu, neboť z předložených důkazů vyplývá pouze jeho doručení panu M. ze společnosti GP Group s. r. o. Poukázal rovněž na to, že doručení odvolání nebylo potvrzeno ani po provedení následné prověrky e-mailových účtů ze strany správního orgánu I. stupně. Krajský soud rovněž odkázal na přiléhavou judikaturu Nejvyššího správního soudu vztahující se k doručování elektronických podání. Zároveň uvedl, že stěžovatel postupoval rovněž v rozporu s pokyny pro zasílání podání uvedenými na webových stránkách správního orgánu I. stupně. Vypořádání předmětné námitky je dostatečné a srozumitelné.

[16] Nejvyšší správní soud se přitom se závěrem krajského soudu o opožděnosti odvolání zcela ztotožňuje a plně jej přebírá. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovateli bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno dne 9. 11. 2015. Konec lhůty pro podání odvolání tak připadl na den 24. 11. 2015. Ve spise je dále založeno odvolání ze dne 24. 11. 2015, které bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno dne 1. 12. 2015. K odvolání je připojena obálka, na níž se nachází otisk razítka podací pošty s údajem, že toto podání bylo předáno k poštovní přepravě dne 30. 11. 2015. O těchto skutečnostech není sporu. Stěžovatel však namítá, že již dne 24. 11. 2015 podal odvolání prostřednictvím e-mailu, který zaslal na adresu X. Doručení předmětného e-mailu správnímu orgánu I. stupně však stěžovatel v soudním řízení neprokázal. Jím předložený důkazní prostředek (otisk obrazovky, na kterém je zachycena e-mailová schránka uživatele X, v níž se nachází zpráva od stěžovatele obsahující text o zaslání odvolání k rozhodnutí ze dne 27. 10. 2015) neprokazuje okamžik doručení e-mailu obsahujícího odvolání správnímu orgánu I. stupně, ani to, zda vůbec bylo odvolání prostřednictvím e-mailu správnímu orgánu I. stupně zasláno. Stěžovatel tedy

neunesl důkazní břemeno ve vztahu k prokázání včasnosti podání odvolání. Krajský soud v této souvislosti vhodně poukázal na to, že stěžovatel nepostupoval při podání odvolání elektronickou formou podle instrukcí uvedených na webových stránkách správního orgánu I. stupně. Pokud by tak učinil, a skutečně zaslal odvolání na adresu elektronické podatelny, disponoval by potvrzením o doručení e-mailové zprávy. K požadavku na doručování datových zpráv do elektronické podatelny orgánu veřejné moci ostatně krajský soud přiléhavě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 Ans 5/2010 - 172, který konstatoval, že: „*Z § 11 odst. 3 zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu (ve znění platném v roce 2007), plyne povinnost všech osob posílat datové zprávy související s výkonem veřejné moci vůči fyzickým a právnickým osobám do elektronické podatelny orgánu veřejné moci. Pokud tedy osoba učinila své elektronické podání jinak než prostřednictvím elektronické podatelny (v tomto případě prostřednictvím běžné e-mailové adresy Policie České republiky), nemohlo se jednat o podání, které by splňovalo podmínky elektronického podání podepsaného zaručeným elektronickým podpisem ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu z roku 2004. To platí bez ohledu na to, zda samo elektronické podání bylo či nebylo podepsané zaručeným elektronickým podpisem*.“ Jelikož stěžovatel podání prostřednictvím elektronické podatelny správního orgánu I. stupně zjevně neučinil, lze souhlasit se závěrem krajského soudu, že by provedení důkazních prostředků směřujících k prokázání doručení odvolání na jinou e-mailovou adresu bylo zcela nadbytečné.

[17] V dalších žalobních námitkách stěžovatel vytýkal správnímu orgánu I. stupně vady řízení spočívající v pochybení při doručování předvolání k ústnímu jednání, konání jednání v jeho nepřítomnosti a neseznámení s podklady pro vydání rozhodnutí. Tyto námitky se nicméně nijak netýkaly rozhodné skutečnosti, tj. toho, zda odvolání bylo podáno včas. Problematikou přezkumu rozhodnutí o odvolání podle § 92 odst. 1 správního řádu se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 27. 5. 2010, č. j. 5 As 41/2009 - 91, kde uvedl, že „*rozhodnutí odvolacího orgánu o zamítnutí odvolání pro opožděnost nebo nepřípustnost podle § 92 odst. 1 správního řádu není rozhodnutím, v němž by se správní orgán věcně zabýval odvoláním účastníka řízení. Rozhodnutím podle § 92 odst. 1 správního řádu odvolací správní orgán zamítá odvolání z důvodu jeho opožděnosti či nepřípustnosti, tj. z důvodu nenaplnění jedné ze základních procesních podmínek, bez níž nelze podané odvolání meritorně posoudit, proto také není odvoláním napadené rozhodnutí na základě opožděného či nepřípustného odvolání současně potvrzováno. V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu je tedy soud v případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání jako opožděného nebo nepřípustného oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřípustné odvolání a zda byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu.*“(důraz přidán). Vypořádání výše uvedených námitek, které se netýkaly včasnosti podání odvolání, tedy nebylo ze strany krajského soudu nezbytné, neboť s ohledem na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. také rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 10 As 149/2015 - 35) byly tyto námitky irelevantní. Ani konstatování případných procesních vad v postupu správního orgánu I. stupně by totiž nemohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného, jelikož odvolání stěžovatele bylo podáno opožděně.

[18] Vzhledem k výše uvedenému tedy krajský soud vůbec nemusel přistoupit k vypořádání ostatních námitek stěžovatele. Předmětné námitky nicméně vypořádal, proto je vhodné uvést, že i námitky stěžovatele, jež nesměřovaly proti závěru o opožděnosti

odvolání, byly vypořádány více než dostatečně. Krajský soud jasně uvedl, proč v tomto případě nedošlo při doručování předvolání k druhému ústnímu jednání k záměně osob, přičemž vycházel z toho, jakým způsobem probíhalo doručování jednotlivých zásilek stěžovateli v průběhu správního řízení a jakým způsobem byla provedena identifikace stěžovatele při převzetí zásilek. Rovněž zdůvodnil, proč považoval výslechy svědků ve vztahu k prokázání případného omylu při doručování za nadbytečné.

[19] Kasační námitka vztahující se k nevypořádání jednotlivých žalobních námitek stěžovatele tedy není důvodná. Krajský soud se důkladně vypořádal s námitkami rozporujícími opožděnost odvolání, a navíc dostatečně, nad rámec požadavků stanovených judikaturou, vypořádal také ostatní námitky stěžovatele.

[20] Stěžovatel dále namítal, že nebyly provedeny výslechy svědků. Předně je třeba zdůraznit, že již v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[s]*oud má bezesporu právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli, toto právo je však nezbavuje povinnosti odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru a z jakého důvodu považuje provedení důkazu za nadbytečné. (...) Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by soud ve svém rozhodování měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry opře a které opomene. Neakceptování návrhu na provedení důkazů lze založit pouze argumentem, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, dle kterého důkaz není způsobilý vyvrátit nebo potvrdit tvrzenou skutečnost, tzn. nedisponuje vypovídací potencí. Odmítnutí provedení důkazu může být konečně zdůvodněno jeho nadbytečností, a to tehdy, byla-li již skutečnost, která má být dokazována v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena najisto.*“ Na uvedených závěrech Nejvyšší správní soud setrval např. v rozsudcích ze dne 31. 5. 2007, č. j. 2 Afs 105/2006 - 90, a ze dne 9. 12. 2010, č. j. 1 Aps 3/2010 - 86.

[21] Z uvedené judikatury je zřejmé, že soud by se měl ke všem navrhovaným důkazům vyjádřit, přičemž by měl minimálně uvést, na základě jakých skutečností neprovedl navržený důkaz. Vzhledem k tomu, že rozhodné je pouze posouzení včasnosti podání odvolání, nebylo vůbec nutné provádět důkazy vztahující se k ostatním námitkám stěžovatele, tedy navrhované výslechy osob, jež měly prokázat omyl při doručování předvolání stěžovatele k druhému ústnímu jednání. Krajský soud navíc v souladu s citovanou judikaturou řádně zdůvodnil, proč uvedené výslechy považuje za nadbytečné. Důkazy navrženými stěžovatelem za účelem prokázání podání odvolání se krajský soud v napadeném rozsudku zabýval a řádně zdůvodnil, proč je neprovedl (viz výše).

[22] S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek krajského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným. Jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[23] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku

bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[25] Protože Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku za tento návrh.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu